

Valtuustoaloite: Huoltovarmuuden ajan tasalla pitäminen, valtuutettu Viljo Lehmusketo

Kaupunginhallitus 23.01.2023 § 18

1082/00.01.04/2022

Valmistelija Tietohallintopäällikkö Kari Väyrynen

Valtuutettu Viljo Lehmuskedon esittämä Vasemmiston valtuustoryhmän aloite 31.10.2022:

Raahen kaupunkistrategiassa vakuutetaan ”Elinvoimainen Raahе. Raahе on kriisinkestävä kaupunki, jonka huoltovarmuus on kunnossa.”

Kun nyt sosiaali-, terveys- ja palotoimi siirtyvät pohtelle ns. alueille, on ensiarvoisen tärkeä pitää suunnitelmat ja toiminnot ajan tasalla. Valtuustohan jokin aika sitten vahvisti viimeisen suunnitelman. Meillä on koronasta kokemuksia, miten vakuuttelusta huolimatta kaikki ei ollut kunnossa.

Kysymmekin, onko menossa asian konkreettisia tarkistuksia ja säätämistä muutosten takia. Kunnilla on edelleenkin vastuu asiassa.

Tietohallintopäällikkö Kari Väyrysen vastaus 18.11.2022:

Raahen kaupungin varautumisen ja valmiussuunnittelun työryhmä on kokoontunut vuonna 2022 neljä kertaa, joista alkuvuonna kaksi kertaa laajennetulla kokoonpanolla. Raahen seutukunnassa Venäjän hyökkäyksen vuoksi kokoonnuttiin kaksi kertaa laajennettuun varautumisen ja valmiussuunnittelun työryhmäkokoukseen Raahen kaupungin kutsumana. Kokoukseen kutsuttiin tytäryhtiöiden, Siikajoen, Pyhäjoen, Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän ja koulutuskeskus Brahen edustus.

Kevään kokouksissa tärkeänä aiheena oli Ukrainasta saapuvien henkilöiden, ryhmien ja perheiden tukeminen parhaalla mahdollisella tavalla: varhaiskasvatuksen, koulunkäynnin ja opiskelun, asumisen sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden tarjoaminen ja järjestäminen yhdenluukun palveluperiaatteen mukaisesti. Keväällä selvitettiin esimerkiksi majoitusmahdollisuuksia ja väestönsuojia Raahen alueella.

Syksyn kahdessa työkokouksessa kaupunki ja sen tytäryhtiöt ovat laatineet konsernin yhteisen uhka- ja riskiarvion kaupunkikonsernin toiminnan kannalta elintärkeistä ja kriittisistä toiminnoista sekä palveluista. Arviot tullaan esittelemään konserni ja riskienhallinnan jaostossa.

Viimeisimpänä on alettu selvittää varavoiman tarpeita ja järjestelyjä sekä sähkönjakelun katkoihin varautumista pienhankinnoilla. Toimintamalleja on jo mietitty opetukseen, varhaiskasvatukseen ja hallintoon sähkökatkojen varalle.

Työkokouksissa laaditaan ja päivitetään valmiussuunnitelmia ja varaudutaan niissä erilaisten häiriötilanteiden hallintaan ja toipumiseen niistä. Jokilaaksojen pelastuslaitos on tukenut näiden suunnitelmien laatimista ja varautumista kouluttamalla kuntia ja jakamalla esimerkiksi mallipohjia suunnitelmia varten.

Keväällä kaupunkikonserni on harjoitellut viranomaisradioverkon Virve-radiopuhelimien käyttöä Jokilaaksojen pelastuslaitoksen tukemana. Joulukuussa on sovittu seuraavasta Virven käytön koulutuksesta ja harjoittelusta.

Kaupunkikonserni osallistuu Taisto 2022 -kyberturvallisuusharjoitukseen, joka on Suomen suurin digitaalisen turvallisuuden harjoitus. Tavoitteena on harjoitella, testata ja kehittää kaupunkikonsernin omia digiturvan toimintamalleja kuvitteellisten häiriötilanteiden kautta. Harjoitus keskittyy erityisesti häiriötilanteiden hallintaan, johtamiseen ja viestintään.

Kaupunki tulee osallistumaan Aluehallintoviraston järjestämään alueelliseen valmiusharjoitukseen 2023 kuten vuonna 2021 Pohjoinen21-harjoitukseenkin. On sovittu, että kaupungin häiriö- ja poikkeusolojen johtokeskus harjoittelee sitä ennen omaa toimintaansa ja päivittää tarvittavat toiminta- ja kriisiviestintäsuunnitelmat. Raahen kaupungin viranhaltijoita on tänä vuonna osallistunut alueelliselle maanpuolustuskurssille, jonka järjestivät Aluehallintovirasto ja Puolustusvoimat. Hallituksen puheenjohtajisto on niin ikään osallistumassa Aluehallintoviraston järjestämälle poliittiselle johdolle suunnatulle kurssille marraskuussa.

Kaupunki on määritellyt tekniset tarpeet ja sopinut kriisiviestintää varten tulevista verkkosivuista, joiden ratkaisua aletaan pian testata häiriö- ja kriisiviestinnässä.

Raahen kaupunki on osallistunut vapaaehtoiseen Jokilaaksojen valmius- ja turvallisuusfoorumien toimintaan sen alusta alkaen toimien sen ensimmäisenä puheenjohtajana vuonna 2021. Turvallisuusfoorumien työ myös jatkuu kaikkine alatyöryhmineen pelastustoimen siirtyessä hyvinvointialueelle nykyisessä muodossa ainakin ensi vuoden ajan.

Kaupungin henkilöstö on aktiivisesti osallistunut Pelastusopiston varautumisen koulutuksiin – seuraavaan Peo:n koulutukseen joulukuussa kaupungin johtoryhmää vahvistava tulosaluepäälliköiden sekä

asiantuntijoiden ja suunnittelijoiden joukko osallistuu evakuointi- ja alueellisen valmiuskeskuksen perustamisen koulutuspäivään.

Hyvinvointialueen käynnistäminen tulee muuttamaan varautumisen ja valmiussuunnittelun tuen, koulutuksen, vastuiden, raportoinnin ja häiriöiden tilannekuvan ylläpidon rooleja ja vastuita, ja ne pitää määritellä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä lasten, nuorten ja perheiden tukeminen kuten myös työllisyyden hoito, maahanmuutto ja kotoutumisen edistäminen sekä turvallisuuden ja häiriötilanteisiin varautuminen edellyttävät toimivaa yhteistyötä edellä mainituilla osa-alueilla ja niiden välillä. Yhteistyön lisäksi tarvitaan toimivia yhdyspintoja, yleisiä toimintamalleja sekä tarkoituksenmukaisia ja tehokkaista johtamisen rakenteita kuntien ja hyvinvointialueiden välille.

Kunnat ovat jatkossakin hallinnoltaan itsenäisiä, ja niiden vastuulla on varautuminen ja huoltovarmuus omien kriittisten ja elintärkeiden toimintojensa suojaamiseksi. Pienempiä asioita voidaan tehdä itse, mutta varautumisessa korostuu erityisesti toimiva yhteistyö hyvinvointialueen, kuntien ja muiden viranomaisten välillä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mikkola-Riekkinen Leena

Päätösesitys

Esitetään kaupunginvaltuustolle:

Annetaan valtuustoaloitteeseen tietohallintopäällikkö Kari Väyrysen valmisteleva vastaus.

Todetaan asia aloitteena loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyi esityksen.